

MONTI, UNA APOSTA PEL RIGOR I EL PLURALISME

Javier Franco Aixelá

Universitat d'Alacant

Gloria Bernabeu Molina (Traducció)

Universitat d'Alacant

Amb aquest número naix *MonTI*, la revista acadèmica anual en la qual les tres universitats públiques amb títol universitari de Traducció i Interpretació de la Comunitat Valenciana, la Universitat Jaume I, la Universitat de València i la Universitat d'Alacant, volem oferir un fòrum obert, plurilingüe i rigorós per al debat sobre la nostra disciplina.

El nom de *MonTI* es va elegir un poc com el terme “impressionisme” per a la pintura, mig de broma, mig de debò. Aquest acrònim té la virtut de poder representar el nom de la revista en les seues cinc llengües principals: Monografies de Traducció i d'Interpretació, Monographies de Traduction et d'Interprétation, Monografías de Traducción e Interpretación, Monographs in Translation and Interpreting, Monographien zur Translation (és veritat que en alemany falla un poc, però ningú és perfecte). A més a més, es tracta d'un nom amb connotacions fonètiques divertides de les quals som conscients i que ens pareixen fins i tot adequades, ja que al rigor volem unir la tolerància i la fugida de la pedanteria. En cert sentit, les connotacions humorístiques del nostre nom són la versió (post?)moderna de la calavera amb què els monjos d'antany, Sant Jeroni entre ells, recordaven la seua mortalitat. En el nostre cas, ens recorda que hem de ser extremadament seriosos, però que al mateix temps no hem de prendre'ns massa seriosament. Si aconseguim estar a l'altura d'aquesta doble aspiració podrem donar-nos per satisfets.

En els darrers vint anys, ha aparegut una increïble quantitat de revistes de traducció i interpretació que depenen de multitud d'editorials i universitats, tant a Espanya com a altres països, la qual cosa sembla demostrar la puixança

de la nostra (inter)disciplina. En el nostre cas, hem intentat dotar la nostra de característiques que, en conjunt, li reservaren un espai diferencial així com un nivell especialment notable de qualitat que la fera destacable. Es tracta d'una aspiració a virtuts que encara hem de demostrar, però podem assegurar que entusiasme no ens faltarà per aconseguir-ho.

Concretament, els trets essencials que desitgem que definisquen la nostra revista són: internacionalisme, pluralitat, rigor i democràcia interna. Amb aquest motiu, hem dissenyat una sèrie de normes i estratègies que confiïm que ens permeten aconseguir-ho.

El caràcter internacional de la revista es fonamentarà en tres elements que desitgem fundacionals i inherents a *MonTI*: pluralitat lingüística, publicació electrònica i accessibilitat.

En primer lloc, ens sembla que una de les carències de la majoria de les revistes que coneixem radica en les seues limitacions lingüístiques. Es tracta, al nostre entendre, d'una carència comprensible per raons pràctiques, però especialment dolorosa en un camp per naturalesa multilingüe com el de la traducció. Limitar la producció dels nostres autors a l'anglès seria coartar la creativitat de molts en la seua llengua materna, a més d'una exigència de difícil compliment per a molts altres. Limitar la revista a les nostres dues llengües oficials, català i espanyol, suposaria per la seua part un agreujament d'aquestes mateixes dificultats. Al mateix temps, intentem no pecar de ingenu i som conscients que l'anglès és la llengua franca de la ciència en aquests moments, per tant renunciar al fet que els nostres articles estiguen en aquesta llengua equivaldria a impedir l'accés a molts lectors potencials, la qual cosa paradoxalment aniria en contra de la nostra proposta d'internacionalisme. D'aquesta manera, hem aplegat a la conclusió que els articles en *MonTI* haurien d'aparèixer sempre tant en anglès com en l'idioma que desitge l'autor. Per obvies raons financeres, resultaria molt feixuc oferir versions bilingües en la versió en paper, però *MonTI* es publicarà sempre a més a més en versió electrònica, on l'espai no constitueix un problema econòmic. Així doncs, en la versió electrònica ens comprometem a fer tot el possible per traduir tots els articles a l'anglès si no estan ja en aquesta llengua, a més de donar llibertat als autors perquè publiquen una versió del seu article en qualsevol idioma que desitgen. En aquesta mateixa línia de conjugar allò ideal amb allò possible, en la versió en paper, que eixirà sis mesos abans que l'electrònica, hem intentat ampliar el multilingüisme al màxim i hem pres el compromís d'acceptar cinc idiomes: alemany, castellà, català, francès i anglès. L'elecció d'aquests idiomes concrets es deu al fet que són els vehiculars en les nostres llicenciatures de traducció i que resultaria molt complicat aconseguir avaluadors si ampliarem

encara més el ventall de possibilitats. Com a mostra d'aquest compromís, la pàgina web de la nostra revista, amb tota la informació i instruccions per als autors, està disponible des del principi en els esmentats cinc idiomes. La versió en català de la revista es pot trobar en: <http://www.ua.es/va/dpto/trad.int/publicaciones/index.html>

La publicació en versió electrònica que hem esmentat en el paràgraf anterior constitueix també una aposta d'internacionalització. No renunciem a la publicació en paper perquè creiem en la calidesa de la paraula impresa i perquè desitgem estar presents en les biblioteques universitàries, així com a les prestatgeries dels lectors que desitgen fer-nos l'honor. Al mateix temps, sabem que el no aprofitar la sorprenent capacitat de difusió que té l'Internet constituiria una errada difícil de perdonar si volem realment que tots els interessats puguin aplegar a llegir les contribucions de *MonTI* a l'estudi de la traducció i la interpretació. Per a complir de la manera més idònia possible l'objectiu d'accessibilitat internacional abans esmentat, la versió en Internet serà també d'accés obert i gratuït per a tot el món i es publicarà en un espai institucional, RUA (Repositori de la Universitat d'Alacant), que garantisca la seua estabilitat al llarg del temps. A més a més, com ja s'ha comentat, la publicació electrònica ofereix unes possibilitats de multilingüisme que seria una llàstima no aprofitar en una revista de traducció i interpretació com la nostra.

Dèiem que la segona gran característica de *MonTI* havia de ser la seua pluralitat ideològica. Amb la finalitat d'acomplir aquest objectiu, en primer lloc, renunciem a què la nostra revista servisca de plataforma d'expressió ni única ni privilegiada dels especialistes vinculats a les nostres tres universitats. Desitgem, necessitem de fet, que els articles que apareguen en ella procedisquen dels cinc continents i expressen un ventall de visions que ens permeta a tots un coneixement cabal de les actituds cap a la disciplina des de totes les perspectives acadèmiques. En aquest sentit, volem ser absolutament concrets i ens comprometem que al menys un 75% dels articles d'investigació presents en *MonTI* procedisquen sempre d'autors aliens a les nostres tres universitats. Com a mostra d'aquest compromís de pluralitat d'autoria i internacionalisme, en el número 1 de la revista tenim ja articles d'autors procedents d'Alemanya, Emirats Àrabs Units, Espanya, Estats Units i França.

A aquesta pluralitat en l'autoria volem afegir una pluralitat en la direcció dels números de *MonTI*. En aquest sentit, ens comprometem a intentar que tots els números estiguen editats al menys per un expert aliè a les nostres tres universitats. Així, el número 1 es troba sota la coedició d'una experta de la Universitat de Salamanca, el número 2 estarà sota la coedició d'un investigador de la Universitat de Vigo i el número 3 contarà amb la coedició d'una

professora de la Universitat d'Ottawa. Ja que els editors són els encarregats de dissenyar cada número de principi a fi, incloent-hi un article de fons que intenten presentar globalment l'assumpte tractat, creiem que la combinació d'enfocaments que açò representa reforçarà el caràcter coral de la nostra revista. Igualment, estem convençuts que la presència d'un coeditor especialista destacat en la matèria que tracte cada número de *MonTI* ens permetrà una visió molt més profunda i completa.

Apart de la selecció d'especialistes de primera línia per a l'edició de cada número, el rigor al que aspirem es cobrirà abans de res mitjançant un procés d'avaluació que complisca totes les recomanacions internacionals i estiga basat en la intervenció de revisors externs que treballen sense conèixer l'autoria de l'article que estiguen valorant.

Pel que fa a la selecció dels propis revisors externs, hem intentat embarcar en el nostre projecte experts en traducció i interpretació d'entre els investigadors més prestigiosos dels quals tenim notícia. Conjuntament, els sis membres del Comitè de Redacció hem proposat a més de 80 avaluadors, els noms dels quals apareixen en la pàgina web de la revista. A aquest comitè avaluador s'ha de sumar el comitè científic, compost per investigadors de primeríssima línia, en els quals confiem per tal que ens facen aplegar recomanacions estratègiques que ens permeten millorar constantment aquesta revista. En ambdós casos, per descomptat, creiem que són tots els que estan, però sabem que no estan tots els que són. Esperem ampliar la llista perquè cada vegada siga més completa i representativa. Com a garantia de transparència, la llista d'avaluadors i membres del comitè científic es troba present a la nostra pàgina web i es farà constar aquells que hagen intervingut en cada número.

El procés de selecció d'articles començarà pel filtre dels editors del número, que s'asseguraran abans de res de garantir la pertinència temàtica de l'article proposat. Una vegada garantida la rellevància de la contribució, cada article s'enviarà a dos revisors externs, experts en la matèria tractada, que emetran el seu propi judici i recomanacions. Quan ambdues avaluacions coincideixen, seran inapel·lables. Com a mostra del rigor esmentat, cal dir que per a aquest primer número s'han seleccionat set articles sobre un total de tretze propostes. Esperem que el nombre de rebuigs siga cada vegada menor gràcies a la qualitat i l'interès de les propostes. Des de *MonTI* ens comprometem, això sí, a intentar garantir sincerament i rigorosament la qualitat de tot allò que publiquem.

En la mateixa línia de cerca de rigor, entès ara com profunditat, *MonTI* serà una revista composta exclusivament per números monogràfics. Una primera raó important per a l'elecció d'aquest format consisteix en que tan sols

així podrem aprofitar de manera idònia l'experiència i coneixements dels editors elegits. Des del Consell de Redacció intentarem que cada número aborde un assumpte del màxim interès per a la disciplina. Per això, convé anunciar, ja que a més d'aquest número fundacional que tracta d'abordar els estudis de traducció en el seu conjunt d'una manera crítica, tenim ja previstos els dos següents, la convocatòria d'articles dels quals es podrà trobar en la nostra pàgina web, i que tractaran sobre *La Sociologia aplicada a la traducció* i sobre *Dona i traducció* respectivament.

Pensem també que el tractament d'un únic assumpte per número permetrà reforçar la idea de pluralitat per la qual ens regim, ja que en el mateix espai editorial donarem lloc a visions dispars sobre una qüestió única, la qual cosa ens permetrà oferir als nostres lectors una visió coherent i polifònica que ens pareix molt més enriquidora que l'obtinguda d'una revista en la qual els articles no tinguen massa relació entre ells.

Finalment, la quarta columna sobre la qual es recolza la revista consisteix en la democràcia interna. En l'apartat de directrius de la pàgina web s'ofereixen tots els detalls al respecte. Creiem que ací cal comentar especialment que, en primer lloc, la direcció de *MonTI* i el propi Consell de Redacció, compost per membres que pertanyen a les nostres tres universitats, seran rotatius. Al mateix temps, garantim l'experiència en la gestió assegurant-nos que al menys la meitat del Consell de Redacció es mantinga després de cada canvi o rotació. En segon lloc, és important mencionar que totes les decisions substancials, com l'elecció de membres de qualsevol comitè o de la temàtica i editors d'un número, haurà de ser presa sempre de forma col·legiada, la qual cosa una vegada més confiem que servisca per garantir la pluralitat, obertura i transparència de *MonTI*.

Des de la direcció de *MonTI* voldríem concloure manifestant la gratitud més sincera al suport que hem rebut en tot moment de les nostres tres universitats, així com a tots els membres dels diversos comitès pel seu treball desinteressat i per la fe manifestada en aquest projecte. Confiam que no s'hagen equivocat i que aquest i els següents números constitueixen un orgull per a tots i una aportació sòlida al món de la traducció i la interpretació en general.

Siga com siga, la millor presentació d'una revista són els seus propis articles. Ací està la nostra revista, la seua revista. Jutgen vostès mateixos.